

maar op den Donderdagmorgen behoorde er bepaald moed toe om er door te komen. Er stond een halve storm; stortbuien sloegen neer, doch de vrienden lieten zich niet weerhouden. Mannen en vrouwen, sommigen doornat, verschenen in de „Harmonie”, en toen te 10 uur in den morgen de Voorzitter der vergadering, Prof. Dr. J. Woltjer, het samenzijn opende, was het een breede schare, voor welke hij optrad.

Nadat gezongen was Psalm 27:7, las de Voorzitter het laatste gedeelte van Mattheus 24 en ging daarna voor in gebed. Vervolgens sprak hij de aanwezigen toe.

't Zij mij vergund, aldus de Voorzitter, enkele opmerkingen te maken betreffende de Vereeniging voor Hooger Onderwijs op Gereformeerden grondslag en den staat en den stand van hare school, de Vrije Universiteit, in het jaar 1914—'15. Het was een jaar van spanning en angst aangaande de dingen, die over ons komen zouden. Het lot van de Vrije Universiteit is ten nauwste met het lot van ons land en ons volk verbonden. Zonder ons vrije land en ons vrije volk is onze Vrije Universiteit nauwelijks denkbaar. Tot hiertoe heeft ons de Heere geholpen: dit woord van Samuel mag ook het onze zijn.

Wij beleven, zij het ook op een afstand, den schrikkelijksten oorlog, dien de geschiedenis kent. Waar het den volken niet goedgedacht heeft Gods wil en recht in erkentenis te houden, heeft Hij hen overgelaten aan hun eigen ongebreidelde lust naar macht, heerschappij en rijkdom; die lust wekt concurrentie, waaruit broodnijd en allerlei ongerechtigheid geboren wordt. Van de oudste tijden af is reeds het spreekwoord bekend: Elk is een dief in zijne nering, en ieder tracht door booze aanslagen zijns naasten goed aan zich te brengen. Zoo gaat het ook met de staten onderling. De hooge financieele, handels- en nijverheidszaken vormen een machtig organisme, dat zich van den uitgebreiden invloed der groote pers bedient om zijne oogmerken uit te voeren. Op zich zelf is dat geen kwaad, het kan ten goede werken, wanneer een goed doel voor oogen staat, b.v. zich te wapenen tegen wat men noemt het gele gevaar, dat voor Europa uit het Oosten, voor Amerika uit het Westen dreigt.

Wie echter de menschelijke natuur kent, zooals zij in waarheid is, kan niet blind zijn voor het gevaar, dat enkele eierzuchtige en heerschzuchtige, door geen vreeze Gods gebreidelde karakters van die machten der financieele en der handelswereld, van de nijverheid en de pers gebruik maken tot bereiking van hunne eierzuchtige en revolutionaire bedoelingen. Wat men beschaving en cultuur noemt, kan daartegen geen dam opwerpen, daar zij niet in staat zijn, het menschelijke hart, de bron van alle boosen ongerechtigheid, te bekeeren. Dat kan God alleen door Zijne genade, en Hij kan daartoe ook de wetenschap als middel